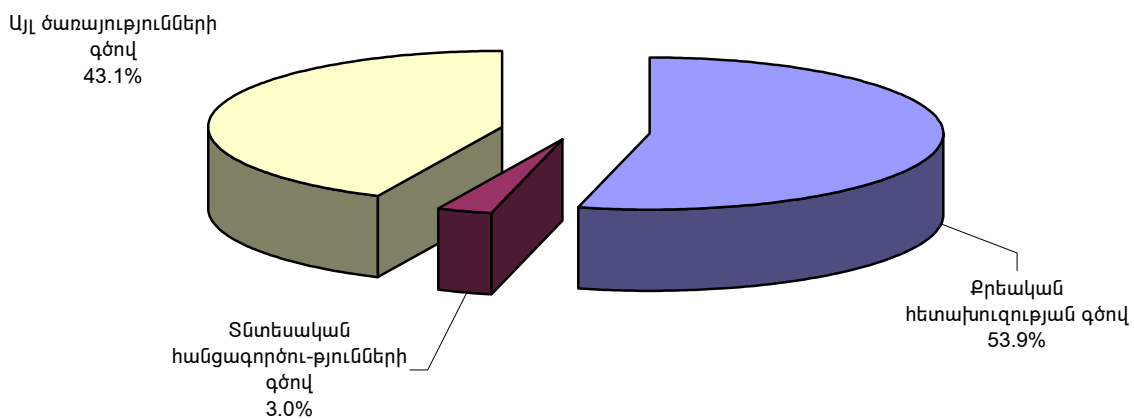

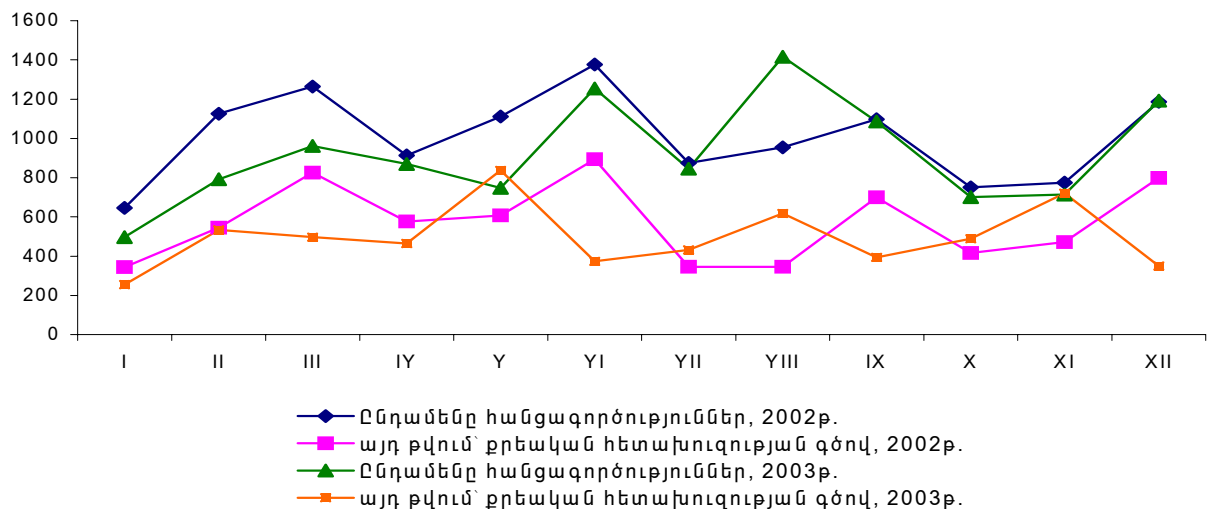
28. Իրավախախտումներ

28.1. Հանցագործություններ: Հանրապետությունում 2003թ. արձանագրվել է 11073 հանցագործության դեպք կամ 8.3%-ով պակաս, քան 2002թ.: Ընդ որում, գրանցված հանցագործությունների 53.9%-ը քրեական հետախուզության գծով, 3.0%-ը՝ տնտեսական ոլորտում կատարված և 43.1%-ը՝ այլ բնույթի հանցագործություններ են:

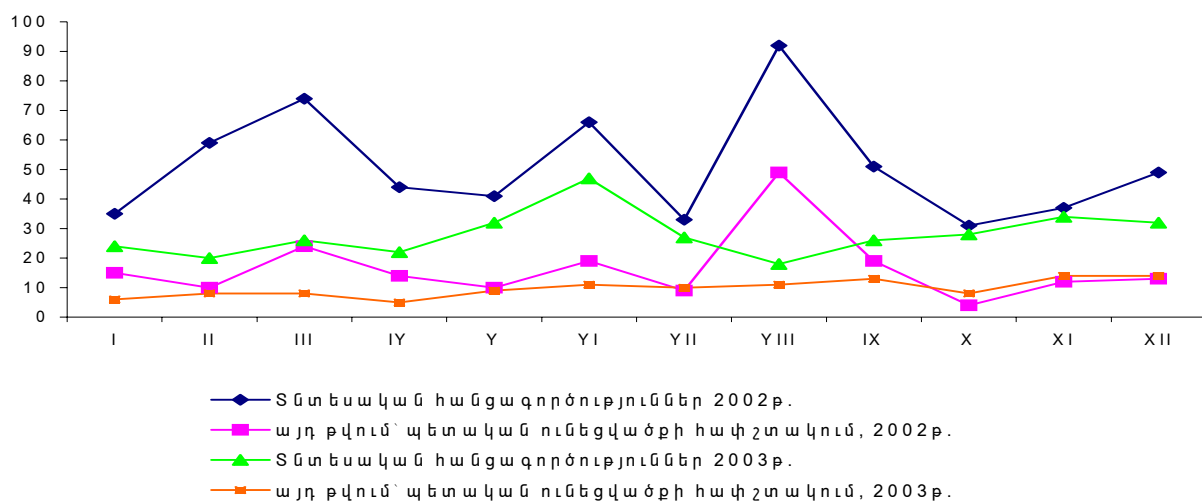
Գրանցված հանցագործությունների բաշխվածությունը ըստ տեսակի, 2003թ.

Հանցագործությունների քանակական շարժն ըստ ամիսների, 2002-2003թթ., միավոր

Տնտեսական հանցագործությունների քանակական շարժն ըստ ամիսների, 2002-2003թթ., միավոր

Գրանցված հանցագործությունների համեմատական ցուցանիշները

	2003թ.			
	ընդամենը, միավոր	աճը կամ նվազումը 2000թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %	աճը կամ նվազումը 2001թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %	աճը կամ նվազումը 2002թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %
Ընդամենը	11073	- 8.1	- 3.6	- 8.3
այդ թվում՝				
քրեական հետախուզության գծով	5964	- 20.3	- 15.8	- 14.2
տնտեսական հանցագործությունների գծով	336	- 51.2	- 46.1	- 45.1
այլ ծառայությունների գծով	4773	23.2	26.5	5.7

Գրանցված հանցագործությունների քանակական բաշխվածությունն ըստ ամիսների, 2003թ.

(միավոր)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Քրեական հետախուզության գծով	255	534	497	464	837	374	432	618	394	488	721	350
Տնտեսական հանցագործություններ	24	26	22	32	47	27	18	26	28	34	32	20
Այլ ծառայությունների գծով	218	402	350	251	370	444	966	442	279	191	439	421
Ընդամենը	497	962	869	747	1254	845	1416	1086	701	713	1192	791

Հանցագործությունների տեսակարար ցուցանիշներն ըստ մարզերի, 2001-2003թթ.

	Հանցագործությունների քանակը, 1000 բնակչի հաշվով								
	ընդամենը			դրանցից					
				քրեական			տնտեսական		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002	2003
ք.երևան	4.0	5.0	4.6	2.5	1.0	2.6	0.2	0.1	0.1
Արագածոտն	1.7	2.0	4.1	1.1	1.4	1.0	0.1	0.1	0.05
Արարատ	1.8	2.1	2.3	1.2	1.3	1.1	0.1	0.1	0.05
Արմավիր	2.4	2.5	1.9	1.4	1.3	1.2	0.1	0.1	0.04

	Հանցագործությունների քանակը, 1000 բնակչի հաշվով								
	ընդամենը			դրանցից					
	2001	2002	2003	քրեական			տնտեսական		
				2001	2002	2003	2001	2002	2003
Գեղարքունիք	2.0	2.4	1.9	1.2	1.1	0.9	0.1	0.05	0.04
Լոռի	2.7	3.8	3.7	1.7	2.1	1.9	0.1	0.2	0.07
Կոտայք	2.2	3.0	3.5	1.5	1.6	1.8	0.1	0.1	0.1
Շիրակ	3.1	4.4	2.9	2.0	2.7	1.8	0.2	0.2	0.1
Սյունիք	3.4	4.1	2.9	2.1	2.6	1.6	0.5	0.5	0.1
Վայոց ձոր	1.9	2.4	2.7	1.2	1.3	1.0	0.2	0.2	0.2
Տավուշ	3.6	3.1	2.4	1.5	1.5	1.3	0.2	0.1	0.03
Ընդամենը ՀՀ	3.0	3.8	3.4	1.9	2.2	1.9	0.2	0.2	0.1

Քրեական հետախուզության գծով զրանցված և բացահայտված հանցագործությունների քանակական բաշխվածությունը ըստ հանցատեսակների, 2003թ.

(միավոր)

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	դրանցից՝ բացահայտվել են	Վարույթում գտնված քրեական գործերի քանակը	դրանցից՝ բացահայտվել են
Դիտավորյալ սպանություն	76	49	87	54
Սպանության փորձ	34	18	41	22
Բռնաբարություն	19	12	21	14
Բռնաբարության փորձ	8	6	9	7
Սարմնական վնասվածք	480	367	532	405
որից՝ ծանր մարմնական վնասվածք	193	136	220	153
Պետական կամ հանրային գույքի հափշտակում	գողության միջոցով	313	227	341
	կողոպուտի միջոցով	1	1	1
	ավազակության միջոցով	3	-	4
	խարդախության միջոցով	18	9	22
Անձնական ունեցվածքի հափշտակում	գողության միջոցով	2516	1708	2748
	որից՝ բնակարանային	759	470	850
	կողոպուտի միջոցով	139	80	153
	ավազակության միջոցով	112	61	121
խարդախության միջոցով	366	294	397	314
Պետական կամ հանրային գույքի դիտավորյալ ոչնչացում	5	1	5	1
Անձնական ունեցվածքի դիտավորյալ ոչնչացում	44	16	48	18
Ճանապարհատրանսպորտային պատահար մահացու ելքով	152	98	175	112
Տրանսպորտային միջոցներ փախցնելը	124	49	135	54
Խուլիգանություն	359	327	378	344
Թմրամոլություն	346	319	360	331
Ապօրինի զենք, զինամթերք պահել, կրել	248	233	253	238
Այլ հանցագործություններ	601	490	627	508
Ընդամենը	5964	4365	6458	4636

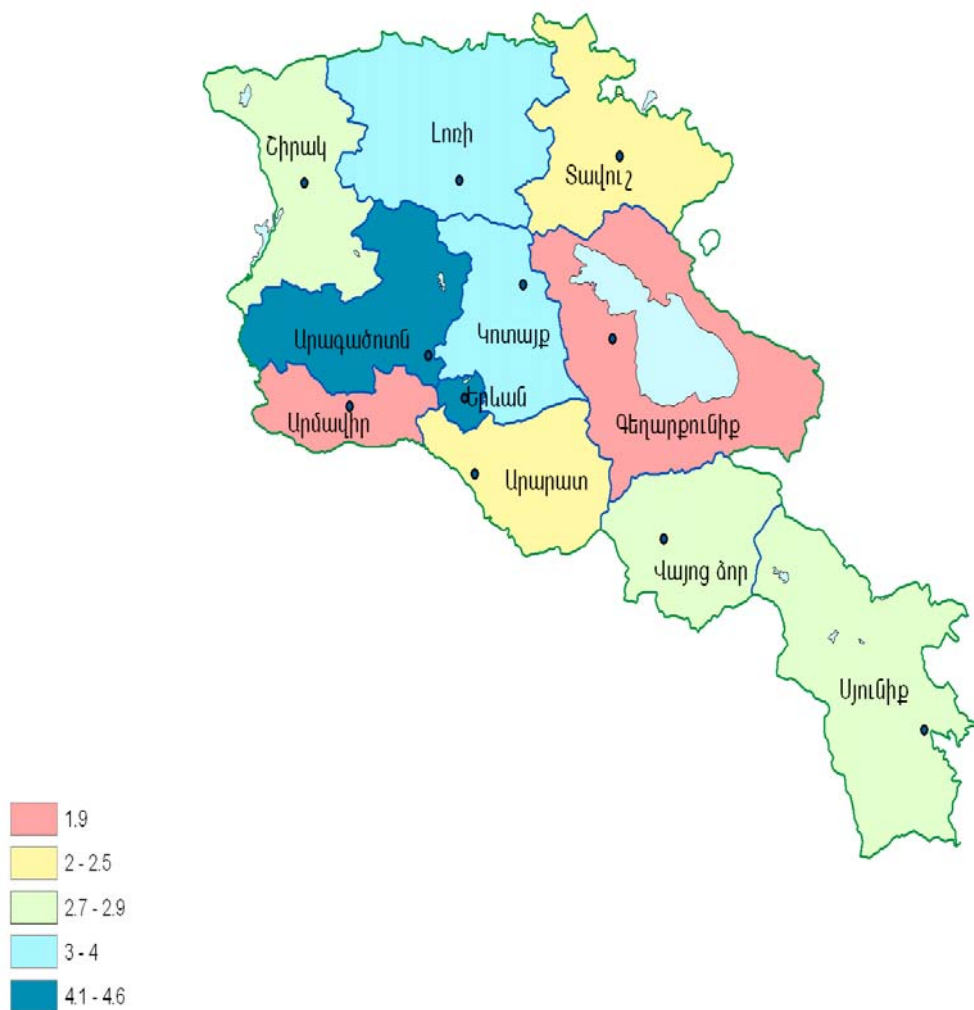
Տնտեսական հանցագործությունների գծով զրանցված և բացահայտված հանցագործությունների քանակը ըստ հանցատեսակների, 2003թ.

(միավոր)

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	դրանցից՝ բացահայտվել են	Վարույթում գտնված քրեական գործերի քանակը	դրանցից՝ բացահայտվել են
Հափշտակություն	117	73	144	94
որից՝ խոշոր չափերի	40	17	50	23
Կաշառակերություն	4	3	4	3
Այլ հանցագործություններ	215	134	252	158
Ընդամենը	336	210	400	255

Գրանցված հանցագործությունների քանակը 1000 բնակչի հաշվով, միավոր

2003

Հանրապետության միջինը 3.4

Պրանցված և բացահայտված հանցագործությունների քանակական բաշխվածությունը ըստ մարզերի և ՀՀ ոստիկանության տրանսպորտային վարչության, 2003թ.

(միավոր)

	Ընդամենը		Հանցագործություններով հարուցված քրեական գործեր			
	գրանցված հանցագործությունների քանակը	վարույթում գտնված քրեական գործերի քանակը	գրանցված հանցագործությունների քանակը	դրանցից՝ բացահայտվել են	վարույթում գտնված քրեական գործերի քանակը	դրանցից՝ բացահայտվել են
ք.երևան	5040	5427	3575	2394	3912	2563
Արագածոտն	567	586	230	194	248	208
Արարատ	633	678	411	332	450	360
Արմավիր	519	563	439	351	480	382
Գեղարքունիք	463	497	334	274	366	301
Լոռի	1048	1078	729	637	755	658
Կոտայք	943	981	638	505	673	527
Շիրակ	826	882	637	511	691	530
Սյունիք	444	495	366	295	416	325
Վայոց ձոր	148	155	98	80	105	85
Տավուշ	327	356	282	240	308	261
ՀՀ ոստիկանության տրանսպորտային վարչություն	115	123	114	92	122	100
Ընդամենը ՀՀ	11073	11821	7853	5905	8526	6300

Քրեական հետախուզության գծով գրանցված և բացահայտված հանցագործությունների քանակը ըստ մարզերի և ՀՀ ոստիկանության տրանսպորտային վարչության, 2003թ.

(միավոր)

	Գրանցված հանցագործությունների քանակը	դրանցից՝ բացահայտվել են	վարույթում գտնված քրեական գործերի քանակը	դրանցից՝ բացահայտվել են
ք.երևան	2900	1909	3162	2038
Արագածոտն	143	114	151	120
Արարատ	287	228	311	242
Արմավիր	330	262	364	287
Գեղարքունիք	221	181	245	200
Լոռի	530	452	551	468
Կոտայք	483	374	509	389
Շիրակ	499	394	545	409
Սյունիք	252	196	285	216
Վայոց ձոր	58	46	61	48
Տավուշ	173	134	184	142
ՀՀ ոստիկանության տրանսպորտային վարչություն	88	75	90	77
Ընդամենը ՀՀ	5964	4365	6458	4636

Քրեական հետախուզության գծով գրանցված հանցագործությունների քանակական բաշխվածությունը ըստ խմբավորման, 2001-2003թթ.

	2001		2002		2003	
	ընդամենը	որից՝ ք.երևանում	ընդամենը	որից՝ ք.երևանում	ընդամենը	որից՝ ք.երևանում
Հասարակական վայրերում	470	175	181	60	131	74
Հարբած վիճակում	618	210	577	185	502	145
Նախկինում դատված անձանց կողմից	1741	774	1882	937	1627	774
Անչափահասների մասնակցությամբ	554	232	520	224	514	278
Հրազենի օգտագործմամբ	83	39	72	49	91	41
Խմբում	701	242	639	286	522	197

ՀՀ ոստիկանության կողմից հետախուզված և հայտնաբերված հանցագործների և անհայտ կորածների թվաքանակը, 2000-2003թթ.

(մարդ)

		Հետախուզվել են		Հայտնաբերվել են	
		հանցագործներ	անհայտ կորածներ	հանցագործներ	անհայտ կորածներ
Ընդամենը	2000	8104	346	1322	194
	2001	9032	325	1349	171
	2002	10809	299	1389	154
	2003	12912	304	1393	159
նրանցից՝ ք.Երևանում	2000	2852	172	507	107
	2001	3695	142	596	79
	2002	4691	118	587	58
	2003	5753	117	601	57

Հանցագործության հետևանքով զոհվածների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ պատճառների, 2000-2003թթ.

(մարդ)

		Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ պատճառների			
			սպանության	մարմնական վնասվածքի	ճանապարհատրանսպորտային պատահարների	այլ
Ընդամենը	2000	295	104	10	154	27
	2001	302	93	14	165	30
	2002	292	74	16	180	22
	2003	298	85	14	175	24
նրանցից՝ ք.Երևանում	2000	87	25	5	47	10
	2001	131	42	10	64	15
	2002	95	34	10	47	4
	2003	120	36	8	64	12

Թմրամուլության և թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության հետ կապված գրանցված հանցագործությունների քանակական բաշխվածությունն ըստ տեսակների, 2002-2003թթ.

(միավոր)

		Թմրամիջոցներ կամ հոգեներգործուն նյութեր գործածելու համար որջեր կազմակերպելը կամ պահելը	խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութերի ապօրինի շրջանառությունը՝ դրանք իրականացնելու նպատակով	Թմրամիջոցների կամ հոգեներգործուն նյութերի ապօրինի շրջանառությունը՝ դրանք իրացնելու նպատակով և առանց իրացնելու նպատակի, թմրամիջոցներ գործածելը	որից		Մշակումն արգելված թմրամիջոցներ, հոգեներգործուն, խիստ ներգործող կամ թունավոր նյութեր պարունակող բույսեր ապօրինի ցանելը կամ աճեցնելը
					ընդամենը	իրացնելու նպատակով	
Ընդամենը	2002	1	6	420	56	117	20
	2003	4	3	346	45	82	3
որից՝ ք.Երևանում	2002	1	3	154	25	43	-
	2003	3	1	133	20	23	-

Հանցագործություն կատարած անձանց թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ տարիքային խմբերի, 2000-2003թթ.

(մարդ)

		Հայտնաբերված հանցագործների թվաքանակը		նրանցից՝ ըստ տարիքային խմբերի				
		ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	14 - 15	16 - 17	18 - 24	25 - 29	30 և բարձր
Ընդամենը	2000	8098	667	108	306	1360	1523	4801
	2001	8280	684	125	413	1443	1445	4854
	2002	7528	697	79	330	1448	1226	4445
	2003	6647	512	80	281	1558	1070	3658

		Հայտնաբերված հանցագործների թվաքանակը		Նրանցից՝ ըստ տարիքային խմբերի				
		ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	14 - 15	16 - 17	18 - 24	25 - 29	30 և բարձր
Նրանցից՝ ք.Երևանում	2000	2872	263	48	115	486	514	1709
	2001	2794	256	50	153	514	462	1615
	2002	2634	278	31	121	525	454	1503
	2003	2422	218	33	111	580	395	1303

Քրեական հետախուզության գծով հանցագործություն կատարած անձանց թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ տարիքային խմբերի, 2000-2003թթ.

(մարդ)

		Հայտնաբերված հանցագործների թվաքանակը		Նրանցից՝ ըստ տարիքային խմբերի				
		ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	14 - 15	16 - 17	18 - 24	25 - 29	30 և բարձր
Ընդամենը	2000	4810	347	95	257	808	862	2788
	2001	4932	371	114	363	883	778	2794
	2002	4396	378	67	287	817	701	2524
	2003	3676	284	74	242	660	553	2147
Նրանցից՝ ք.Երևանում	2000	1811	129	42	101	314	331	1023
	2001	1775	151	43	135	323	267	1007
	2002	1622	160	26	109	304	282	901
	2003	1415	128	30	102	262	214	807

Հանցագործություն կատարած անձանց թվաքանակն ըստ պատասխանատվության ենթարկվելու, հանցագործության կատարման պահին ունեցած վիճակի և նախկինում դատված եղած հանգամանքի 2000-2003թթ.

(մարդ)

		Ենթարկվել են պատասխանատվության	Հանցագործությունը կատարել են		Նախկինում դատվածներ	
			հարբած վիճակում	թմրանյութի ազդեցության տակ	ընդամենը	նրանցից՝ անչափահաս
Ընդամենը	2000	6432	1002	76	1505	44
	2001	5563	985	96	1418	35
	2002	5432	951	79	1425	44
	2003	4415	628	48	1185	44
Նրանցից՝ ք.Երևանում	2000	2354	394	30	646	20
	2001	1950	344	40	550	18
	2002	1860	310	22	561	14
	2003	1596	169	13	452	20

Քրեական հետախուզության գծով հանցագործություն կատարած անձանց թվաքանակն ըստ պատասխանատվության ենթարկվելու, հանցագործության կատարման պահին ունեցած վիճակի և նախկինում դատված եղած հանգամանքի 2000-2003թթ.

(մարդ)

		Ենթարկվել են պատասխանատվության	Հանցագործությունը կատարել են		Նախկինում դատվածներ	
			հարբած վիճակում	թմրանյութի ազդեցության տակ	ընդամենը	նրանցից՝ անչափահաս
Ընդամենը	2000	4299	649	75	1244	42
	2001	3952	664	94	1186	34
	2002	3724	627	79	1171	42
	2003	3116	462	48	999	41
Նրանցից՝ ք.Երևանում	2000	1658	215	30	560	19
	2001	1489	243	39	488	18
	2002	1355	191	22	475	14
	2003	1219	126	13	392	19

**Հանցագործություն կատարած չափահասների թվաքանակի բաշխվածությունը
ըստ հանցատեսակների և ըստ սեռային կազմի, 2002-2003թթ.**

(%)

Հանցագործության տեսակը	2002				2003			
	ընդհանուրի նկատմամբ		սեռային բաշխ- վածություն		ընդհանուրի նկատմամբ		սեռային բաշխ- վածություն	
	կին	տղա- մարդ	կին	տղա- մարդ	կին	տղա- մարդ	կին	տղա- մարդ
Դիտավորյալ սպանություն	0.3	1.1	2.8	97.2	0.8	1.2	5.4	94.6
Սպանության փորձ	0.3	0.5	6.1	93.9	0.2	0.7	2.5	97.5
Ծանր մարմնական վնասվածքի հասցում	0.9	2.2	4.0	96.0	1.6	2.3	5.6	94.4
Գողություն	10.4	21.2	5.0	95.0	13.3	17.6	6.2	93.8
Ավագակություն	0.3	1.1	2.6	97.4	-	1.4	-	100
Կողոպուտ	0.6	1.0	6.0	94.0	0.2	1.2	1.4	98.6
Խարդախություն	9.5	2.3	30.2	69.8	7.5	2.7	19.5	80.5
Խուլիգանություն	10.4	8.5	11.5	88.5	8.0	7.7	8.3	91.7
Թմրամոլություն	3.5	6.1	5.8	94.2	1.6	2.9	4.5	95.5
Ապօրինի զենք, զինամթերք պահելը, կրելը	1.6	3.5	4.7	95.3	1.8	4.0	3.7	96.3
Կաշառակերություն	0.4	0.1	27.3	72.7	-	0.1	-	100.0
Իշխանության, պաշտոնական դիրքի չարաշահում	0.9	1.3	6.8	93.2	0.6	0.5	9.1	90.9
Այլ հանցագործություններ	60.9	51.1	11.3	88.7	64.4	57.7	8.9	91.1
Ընդամենը	100	100	9.6	90.4	100	100	8.0	92.0
Հանցագործություններ կատարած անձանց թվաքանակը, մարդ	685	6435	685	6435	503	5783	503	5783

**Հանցագործություն կատարած անչափահասների թվաքանակի բաշխվածությունը
ըստ հանցատեսակների և սեռային կազմի, 2002-2003թթ.**

(%)

Հանցագործության տեսակը	2002				2003			
	ընդհանուրի նկատմամբ		սեռային բաշխ- վածություն		ընդհանուրի նկատմամբ		սեռային բաշխ- վածություն	
	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա
Դիտավորյալ սպանություն	-	-	-	-	-	1.1	-	100
Սպանության փորձ	-	1.0	-	100	-	0.3	-	100
Ծանր մարմնական վնասվածքի հասցում	8.3	5.6	4.3	95.7	-	6.3	-	100
Գողություն	33.3	58.3	1.7	98.3	44.4	55.7	2.0	98.0
Ավագակություն	-	0.8	-	100	11.1	3.4	7.7	92.3
Կողոպուտ	16.7	3.3	13.3	86.7	-	3.7	-	100
Խարդախություն	-	-	-	-	-	0.6	-	100
Խուլիգանություն	8.3	4.8	5.0	95.0	-	4.5	-	100
Թմրամոլություն	-	1.0	-	100	-	-	-	-
Ապօրինի զենք, զինամթերք պահելը, կրելը	8.3	0.5	2.9	97.1	-	2.0	-	100
Այլ հանցագործություններ	25.1	24.7	3.0	97.0	44.5	22.4	4.8	95.2
Ընդամենը	100	100	2.9	97.1	100	100	2.5	97.5
Հանցագործություններ կատարած անչափահասների թվաքանակը, մարդ	12	408	12	408	9	352	9	352

28.2. Հարկային իրավախախտումներ: 2003թ. համակարգում մուտքագրվել է 346 նյութ՝ կապված հարկային օրենսդրության խախտումների հետ և 2002թ. մնացորդի հետ կազմել 401 նյութ: Այդ նյութերն ունեցել են հետևյալ շարժը. 243-ն ուղարկվել է այլ մարմին նախաքննության, 104-ի վերաբերյալ մերժվել է քրեական գործի հարուցումը, նյութերի մնացորդը 2003թ. վերջին կազմել է 50 գործ: Մուտքագրված գործերով առնչվել է 419 մարդ, հետաքննությունների ընթացքում վերականգնվել է 168.4 մլն. դրամ:

Հարկային իրավախախտումների համեմատական ցուցանիշները

	2003թ.			
	ընդամենը	աճը կամ նվազումը 2000թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %	աճը կամ նվազումը 2001թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %	աճը կամ նվազումը 2002թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %
Նյութերի քանակը, միավոր	401	2.5 աճգամ	2.4 աճգամ	16.6
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, մարդ	419	2.6 աճգամ	2.3 աճգամ	19.7
Հետաքննության ընթացքում վերականգնված գումարը, մլն. դրամ	168.4	4.6 աճգամ	2.2 աճգամ	2.3 աճգամ

Հարկային իրավախախտումների ցուցանիշներն ըստ եռամսյակների, 2003թ.

	I եռամսյակ	II եռամսյակ	III եռամսյակ	IV եռամսյակ
Մուտքագրված նյութերի քանակը, միավոր	83	120	64	79
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, մարդ	138	129	71	81
Հետաքննության ընթացքում վերականգնված գումարը, մլն. դրամ	7.3	26.3	17.3	117.5

Հարկային իրավախախտման գործերով առնչվող անձանց թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ հանցատեսակների, 2003թ.

	(%)
Գանձվող հարկերը, տուրքերը կամ այլ պարտադիր վճարումները վճարելուց խուսափելը	36.5
Ապօրինի ձեռնարկատիրությունը	21.7
Ակցիզային դրոշմանիշներ օտարելը կամ ապօրինի ձեռք բերված ակցիզային դրոշմանիշներով ապրանքներ դրոշմավորելը	20.8
Ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորման կանոնները խախտելը	5.3
Ակցիզային դրոշմանիշներով դրոշմավորման ենթակա չդրոշմավորված կամ չվերադրոշմավորված աօրանքներ իրացնելը	4.5
Կեղծ ձեռնարկատիրությունը	2.1
Իշխանության ներկայացուցչի նկատմամբ բռնություն գործադրելը	1.7
Ակցիզային դրոշմանիշներ կեղծելը կամ իրացնելը	1.0
Կեղծ գինի, կեղծ օղի կամ ալկոհոլային կեղծ այլ խմիչք պատրաստելը և իրացնելը	0.2
Այլ հանցագործություններ	6.2
Ընդամենը	100

28.3. Մաքսային իրավախախտումներ: 2003թ. համակարգում մուտքագրվել է մաքսային օրենսդրության խախտման վերաբերյալ 38 նյութ: Մուտքագրված բոլոր նյութերն ուղարկվել են այլ մարմին նախաքննության: Հետաքննվող գործերով առնչվել է 42 մարդ:

Մաքսային իրավախախտումների համեմատական ցուցանիշները

	2003թ.			
	ընդամենը	աճը կամ նվազումը 2000թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %	աճը կամ նվազումը 2001թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %	աճը կամ նվազումը 2002թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %
Մուտքագրված նյութերի քանակը, միավոր	38	35.7	18.8	- 13.6
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, մարդ	42	44.8	31.3	- 4.5

Մաքսային իրավախախտումների ցուցանիշներն ըստ եռամսյակների, 2003թ.

	I եռամսյակ	II եռամսյակ	III եռամսյակ	IV եռամսյակ
Մուտքագրված նյութերի քանակը, միավոր	2	1	9	26
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, մարդ	2	1	9	30

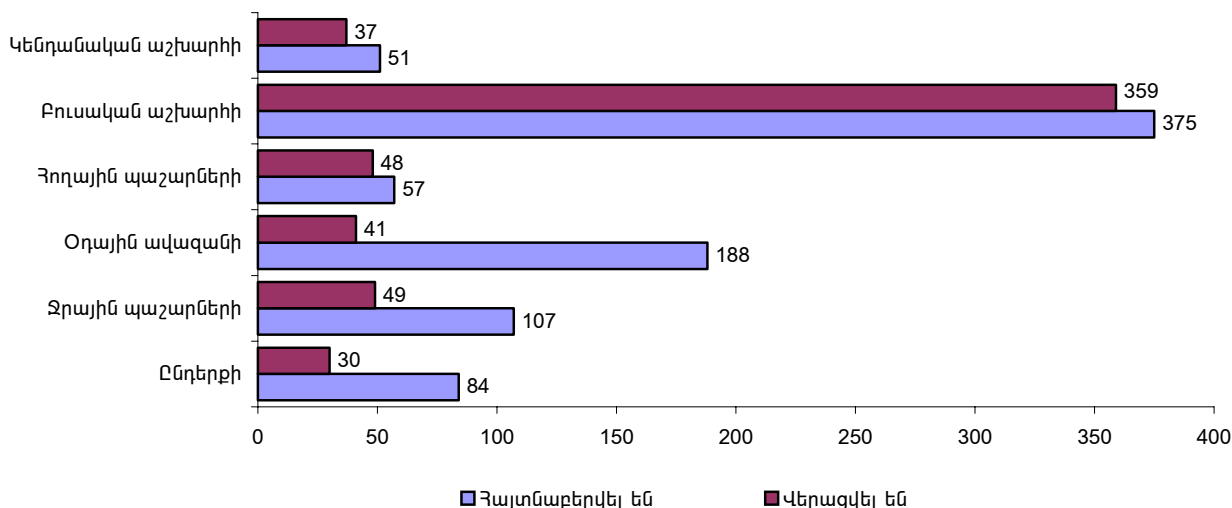
28.4. Բնապահպանության իրավախախտումներ: 2003թ. ՀՀ բնապահպանության նախարարության տարածքային տեսչությունների կողմից ստուգվել է 1357 օբյեկտ՝ 2002թ. 1563-ի դիմաց: Հայտնաբերվել է բնապահպանության օրենսդրության խախտումների 862 դեպք, որի 9.8%-ը բաժին է ընկել ընդերքի, 12.4%-ը՝ ջրային պաշարների, 21.8%-ը՝ մթնոլորտային օդի, 6.6%-ը՝ հողային պաշարների, 43.5%-ը՝ բուսական և 5.9%-ը՝ կենդանական աշխարհի պահպանության իրավախախտումներին: 2002թ. համեմատ հայտնաբերված իրավախախտումների քանակը նվազել է 286-ով կամ 24.9%-ով: Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված իրավախախտումներից 564-ը կամ 65.4%-ը (2002թ.՝ 406 կամ 35.4%) վերացվել է ստուգումների ժամանակ սահմանված ժամկետներում:

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների քանակական բաշխվածությունն ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2003թ.

(միավոր)

		խախտումների քանակը	խախտումների քանակը, 100000 բնակչի հաշվով
		Ընդերքի	հայտնաբերվել են
	վերացվել են	30	0.9
Ջրային պաշարների	հայտնաբերվել են	107	3.3
	վերացվել են	49	1.5
Օդային ավազանի	հայտնաբերվել են	188	5.8
	վերացվել են	41	1.3
Հողային պաշարների	հայտնաբերվել են	57	1.8
	վերացվել են	48	1.5
Բուսական աշխարհի	հայտնաբերվել են	375	11.7
	վերացվել են	359	11.2
Կենդանական աշխարհի	հայտնաբերվել են	51	1.6
	վերացվել են	37	1.1
Ընդամենը	հայտնաբերվել են	862	26.8
	վերացվել են	564	17.6

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների քանակական բաշխվածությունը ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2003թ., միավոր

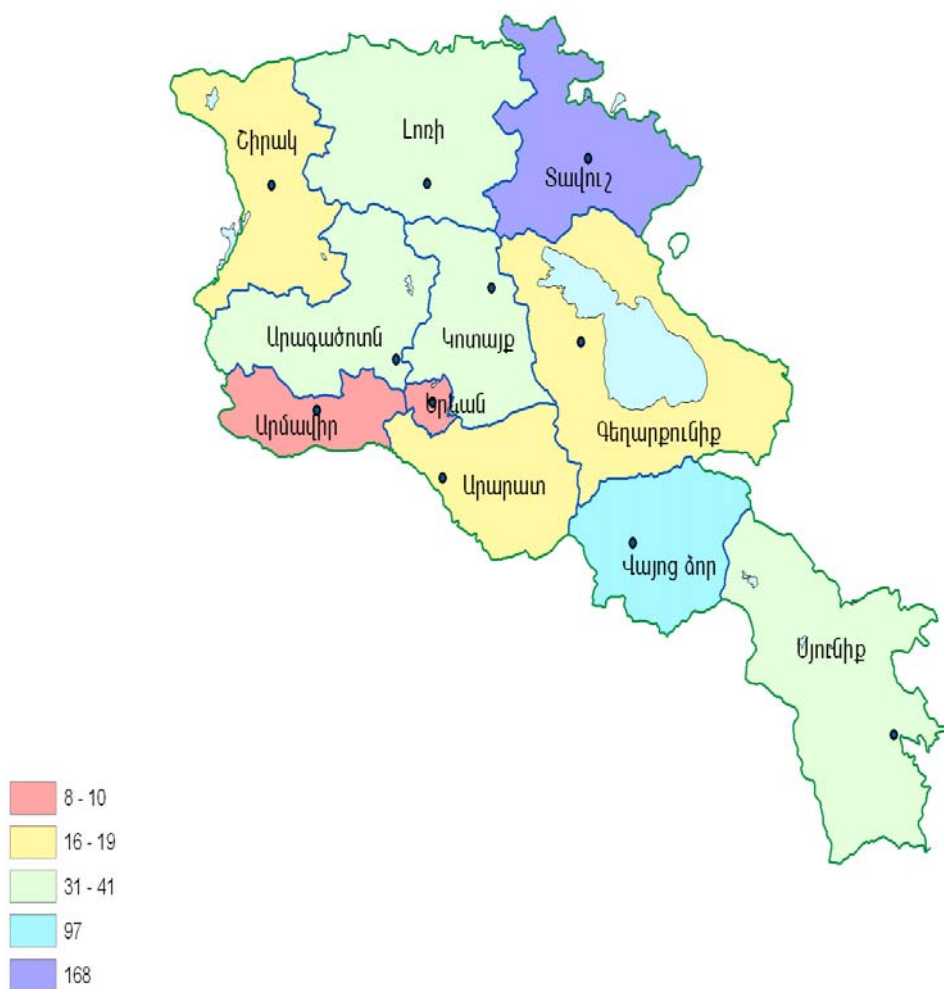
Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների քանակական բաշխվածությունը ըստ մարզերի և ըստ կիսամյակների, 2001-2003թթ.

(միավոր)

		2001թ. I կիսամյակ	2001թ. II կիսամյակ	2002թ. I կիսամյակ	2002թ. II կիսամյակ	2003թ. I կիսամյակ	2003թ. II կիսամյակ
ք.երևան	հայտնաբերվել են	97	139	102	131	38	71
	վերացվել են	5	45	-	2	-	-
Արագածոտն	հայտնաբերվել են	10	67	14	26	6	44
	վերացվել են	5	29	3	17	5	35
Արարատ	հայտնաբերվել են	96	167	98	128	23	21
	վերացվել են	2	0	-	3	-	14
Արմավիր	հայտնաբերվել են	126	44	43	30	6	18
	վերացվել են	37	8	3	-	-	13
Գեղարքունիք	հայտնաբերվել են	22	26	33	19	3	39
	վերացվել են	11	17	33	9	-	34
Լոռի	հայտնաբերվել են	66	49	41	32	23	66
	վերացվել են	41	35	13	14	10	49
Կոտայք	հայտնաբերվել են	52	78	54	36	21	91
	վերացվել են	9	22	16	16	12	73
Շիրակ	հայտնաբերվել են	36	83	62	63	6	46
	վերացվել են	26	44	48	56	4	34
Սյունիք	հայտնաբերվել են	15	41	4	49	19	42
	վերացվել են	10	14	1	47	4	21
Վայոց ձոր	հայտնաբերվել են	9	40	11	36	11	43
	վերացվել են	2	4	-	-	-	41
Տավուշ	հայտնաբերվել են	20	104	59	77	47	178
	վերացվել են	0	97	59	66	45	170
Ընդամենը ՀՀ	հայտնաբերվել են	549	838	521	627	203	659
	վերացվել են	148	315	176	230	80	484

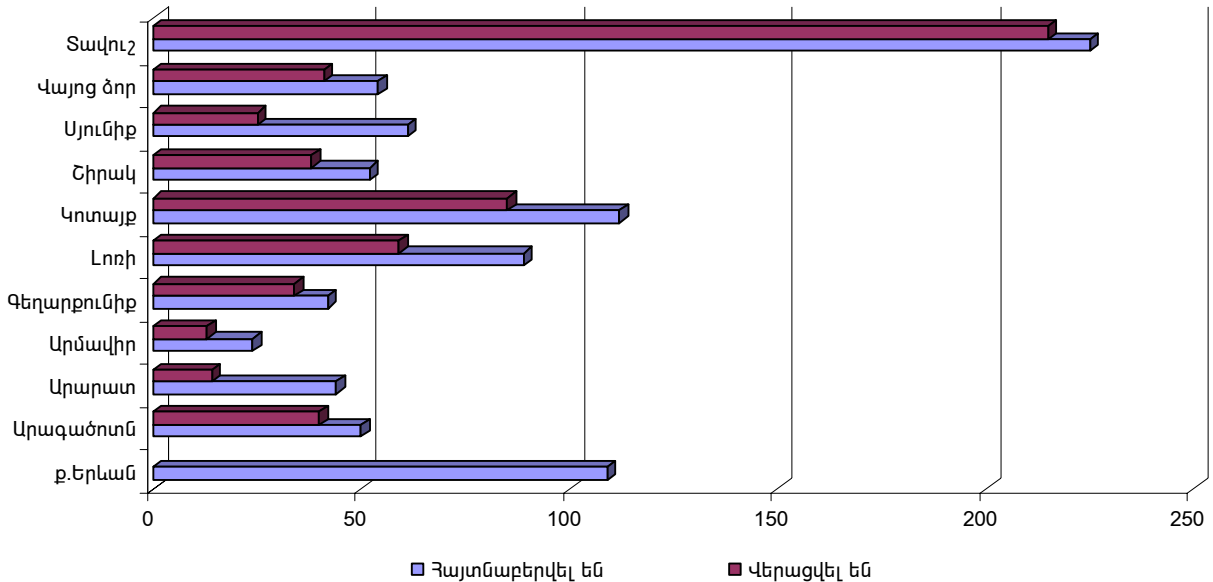
Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված խախտումների քանակը 10000 բնակչի հաշվով, միավոր

2003

Հանրապետության միջինը 26.8

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների քանակական բաշխվածությունը ըստ մարզերի, 2003թ., միավոր

Վարչական տույժի է ենթարկվել 433 անձ: Սահմանվել է 32.9 մլն. դրամի տուգանք, որի 15.1%-ը՝ ընդերքի, 18.7%-ը՝ ջրային պաշարների, 44.8%-ը՝ մթնոլորտային օդի, 5.2%-ը՝ հողային պաշարների, 13.9%-ը՝ բուսական և 2.3%-ը՝ կենդանական աշխարհի պահպանության օրենսդրության խախտումներով պայմանավորված տուգանքներն են:

Վարչական տույժերի բաշխվածությունը ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2003թ.

	Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակը, մարդ	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, հազ. դրամ	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով, հազ դրամ
Ընդերքի	42	4970.0	118.3
Ջրային պաշարների	56	6162.0	110.0
Օդային ավազանի	173	14768.0	85.4
Հողային պաշարների	19	1715.0	90.3
Բուսական աշխարհի	114	4581.8	40.2
Կենդանական աշխարհի	29	758.6	26.1
Ընդամենը	433	32955.4	76.1

Կազմվել է վնասի հատուցման 423 արձանագրություն՝ 2002թ. 310-ի դիմաց: Վնասի հատուցման գումարը կազմել է 22.6 մլն. դրամ (2002թ.՝ 33.7 մլն դրամ), որի 5.8%-ը՝ ընդերքի, 22.0%-ը՝ ջրային պաշարների, 3.5%-ը՝ մթնոլորտային օդի, 3.8%-ը՝ հողային պաշարների, 62.8%-ը՝ բուսական և 2.1%-ը՝ կենդանական աշխարհին հասցված վնասի հատուցման համար սահմանված գումարն է:

Վնասի հատուցման արձանագրությունների բաշխվածությունը ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2003թ.

	Վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակը, միավոր	Վնասի հատուցման գումարը ըստ արձանագրությունների, հազ. դրամ	Վնասի հատուցման գումարը մեկ արձանագրության հաշվով, հազ. դրամ
Ընդերքի	13	1315.6	101.2
Զրային պաշարների	25	4990.3	199.6
Օդային ավազանի	20	786.2	39.3
Հողային պաշարների	26	854.0	32.8
Բուսական աշխարհի	306	14219.2	46.5
Կենդանական աշխարհի	33	471.5	14.3
Ընդամենը	423	22636.8	53.5

2003թ. բնապահպանության օրենսդրության խախտումների առնչությամբ դատաքննչական մարմիններին հանձնվել է 96 նյութ՝ 2002թ. 59-ի դիմաց:

2003թ. բնապահպանության օրենսդրության խախտումների հետևանքով ժամանակավորապես դադարեցվել է 30 կազմակերպությունների գործունեությունը:

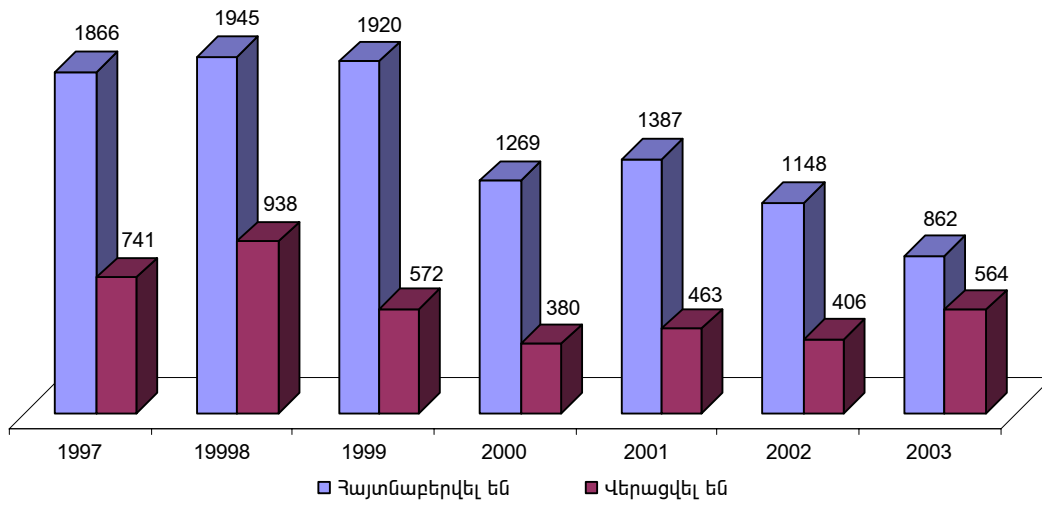
2003թ. բնապահպանության օրենսդրության խախտումների հետևանքով առգրավվել են ձկնագողության 16, որսագողության 7 պարագաներ, 1186 կգ ձուկ և 42.5 խոր. մ փայտանյութ:

Բնապահպանական (էկոլոգիական) եզրակացության և էկոփորձաքննության են ներկայացվել սահմանային թույլատրելի արտանետումների և արտահոսքերի սահմանման 183, գործունեության թույլտվության 51 և էկոփորձաքննության 108 նյութեր (բոլորն էլ հաստատվել են):

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների տեսակարար ցուցանիշները ըստ մարզերի, 2003թ.

	Հայտնաբերված խախտումների քանակը, միավոր		Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, հազ. դրամ		Վնասի հատուցման գումարը ըստ արձանագրությունների, հազ. դրամ	
	ընդամենը	100000 բնակչի հաշվով	ընդամենը	վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով	ընդամենը	մեկ արձանագրության հաշվով
ք.երևան	109	9.9	8850.5	85.9	-	-
Արագածոտն	50	36.1	2332.0	101.4	3022.2	137.4
Արարատ	44	16.2	3636.6	82.6	-	-
Արմավիր	24	8.7	2759.8	115.0	-	-
Գեղարքունիք	42	17.6	1940.0	138.6	2154.3	74.3
Լոռի	89	31.2	1802.5	45.1	5583.8	111.7
Կոտայք	112	41.1	3800.0	102.7	2116.6	31.1
Շիրակ	52	18.4	2091.0	99.6	548.4	14.1
Սյունիք	61	39.9	1394.5	43.6	1438.0	44.0
Վայոց ձոր	54	96.6	1271.0	39.7	2221.0	41.1
Տավուշ	225	167.5	3077.5	48.8	5552.5	35.1
Ընդամենը ՀՀ	862	26.8	32955.4	76.1	22636.8	53.5

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների քանակը, 1997-2003թթ., միավոր

Հավելված 18

Գրանցված հանցագործությունների դեպքերի քանակն ըստ առանձին հանցատեսակների խմբերի, 1999-2002թթ.

(միավոր)

	1999	2000	2001	2002	2003
Քրեական հետախուզության գծով, ընդամենը	6764	7484	7086	6947	5964
որից՝ ծանր	1560	1473	1082	1020	2275
այդ թվում՝					
դիտավորյալ սպանություն	90	91	88	69	76
սպանության փորձ	66	36	32	38	34
բռնաբարություն և բռնաբարության փորձ	23	28	24	30	27
մարմնական վնասվածք, ընդամենը	500	517	539	523	480
որից՝ ծանր մարմնական վնասվածք	178	196	193	203	193
պետական կամ հանրային գույքի հափշտակում, ընդամենը	676	770	754	634	335
այդ թվում՝ գողության միջոցով	645	736	733	593	313
կողոպուտի միջոցով	2	-	5	1	1
ավագակության միջոցով	2	-	1	2	3
խարդախության միջոցով	27	34	15	38	18
անձնական ունեցվածքի հափշտակում, ընդամենը	3310	3923	3565	3543	3133
այդ թվում՝ գողության միջոցով, ընդամենը	2411	2927	2733	2883	2516
որից՝ բնակարային	632	841	729	779	759
ավտոտրանսպորտի	23	40	29	26	49
կողոպուտի միջոցով	124	162	112	134	139
ավագակության միջոցով	102	92	121	80	112
խարդախության միջոցով	673	742	599	446	366
ճանապարհատրանսպորտային պատահար մահացու ելքու (որոնց նկատմամբ հարուցված են քրեական գործեր)	148	134	134	149	152
տրանսպորտային միջոցների փախցնելը	87	110	107	117	124
խուլիգանություն	509	462	463	455	359
ապօրինաբար թմրամիջոցներ պատրաստելը, ձեռքբերելը, պահելը, գործածելը, փոխադրելը, առաքելը կամ իրացնելը	480	483	411	420	346
ապօրինի կերպով գենը, ռազմամթերք կամ պայթուցիկ նյութեր կրելը, պահելը, պատրաստելը, ձեռք բերելը կամ վաճառելը	197	238	258	240	248
այլ հանցագործություններ քրեական հետախուզության գծով	678	692	711	729	650
Տնտեսական հանցագործությունների գծով, ընդամենը	608	689	623	612	336
որից՝ ծանր	201	229	186	202	100
այդ թվում՝					
յուրացնելու, վատնելու կամ պաշտոնական դիրքի չարաշահման միջոցով պետական գույքի հափշտակում, ընդամենը	207	226	150	198	117
որից՝ խոշոր չափերի	68	88	43	84	40
կաշառակերություն	28	36	37	12	4
իշխանությունը կամ պաշտոնական դիրքն ի չարը գործադրելը	44	48	58	58	22
կեղծ փող կամ արժեթղթեր պատրաստելը կամ իրացնելը	79	67	78	69	47
այլ տնտեսական հանցագործություններ	250	312	300	275	146
Այլ ծառայությունների գծով	2684	3875	3774	4515	4773
որից՝ ճանապարհատրանսպորտային պատահար առանց մահի (որոնց նկատմամբ հարուցված են քրեական գործեր)	488	432	500	437	355
Բոլոր ծառայությունների գծով, ընդամենը	10056	12048	11483	12074	11073

Գրանցված հանցագործությունների քանակը, 1996-2003թթ.

(միավոր)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Գրանցված հանցագործությունների դեպքերի քանակը, ընդամենը	12479	12355	10761	10056	12048	11483	12074	11073
դրանցից								
կանխամտածված սպանություն և մահափորձ	160	136	154	156	127	120	107	110

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
կանխամտածված ծանր մարմնական վնասվածք	179	191	207	178	196	193	203	193
բռնաբարություն և բռնաբարության փորձ	38	27	22	23	28	24	30	27
ավազակություն	90	99	125	104	92	122	82	115
կողոպուտ	116	113	126	126	162	117	135	140
գողություն	2945	3085	2921	3056	3663	3466	3476	2831
թմրադեղերի հետ կապված հանցագործություններ	494	577	641	480	483	411	420	346
խուլիգանություն	407	436	462	509	462	463	455	359
ճանապարհատրանսպորտային պատահարներ	822	802	743	636	566	634	586	507
դրանցից՝ մահացու ելքով	198	165	167	148	134	134	149	152

Հանցագործությունների քանակական բաշխվածությունն ըստ մարզերի և ՀՀ ոստիկանության տրանսպորտային վարչության ու Ջվարթնոց օդանավակայանի, 1996-2003թթ.

(միավոր)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
ք.երևան	3812	4340	4692	4366	5031	5000	5506	5040
Արագածոտն	487	407	363	306	349	284	282	567
Արարատ	723	867	645	559	680	559	562	633
Արմավիր	673	857	644	490	935	765	692	519
Գեղարքունիք	1070	689	462	549	639	568	562	463
Լոռի	1547	1422	994	882	1060	1043	1074	1048
Կոտայք	915	981	683	706	672	708	816	943
Շիրակ	1447	1026	964	917	1373	1139	1230	826
Սյունիք	620	715	493	494	469	563	621	444
Վայոց ձոր	237	202	173	158	184	134	133	148
Տավուշ	749	700	507	468	501	558	420	327
ՀՀ ոստիկանության տրանսպորտային վարչություն	122	101	115	161	155	113	100	115
«Ջվարթնոց» օդանավակայանի և Գ բաժին	77	48	26	-	-	49	76	-
Ընդամենը ՀՀ	12479	12355	10761	10056	12048	11483	12074	11073

Գրանցված մի քանի հանցագործությունների դեպքերի քանակը, 1996-2003թթ.

(միավոր)

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
ք.երևան	գողություն	935	1071	1298	1292	1701	1345	1579	1405
	խուլիգանություն	160	166	153	215	180	183	163	141
	թմրամոլություն	173	258	313	257	214	157	154	133
Արագածոտն	գողություն	102	100	59	79	89	96	95	74
	խուլիգանություն	14	18	22	28	23	13	22	12
	թմրամոլություն	9	12	14	5	11	7	6	7
Արարատ	գողություն	167	191	180	167	240	164	156	114
	խուլիգանություն	14	25	22	18	35	29	40	32
	թմրամոլություն	53	48	51	43	45	30	32	20
Արմավիր	գողություն	122	178	156	140	209	245	152	137
	խուլիգանություն	28	29	29	18	25	30	29	30
	թմրամոլություն	53	48	50	32	23	46	30	35
Գեղարքունիք	գողություն	145	100	103	108	163	133	108	108
	խուլիգանություն	24	32	30	54	40	25	19	15
	թմրամոլություն	11	13	12	11	13	11	11	10
Լոռի	գողություն	452	431	308	368	279	372	292	250
	խուլիգանություն	47	39	46	39	32	27	29	31
	թմրամոլություն	37	55	57	30	32	39	38	33
Կոտայք	գողություն	234	234	199	290	213	325	257	250
	խուլիգանություն	29	32	31	26	23	17	25	28
	թմրամոլություն	28	45	41	23	30	24	16	22
Շիրակ	գողություն	330	297	255	222	428	402	440	234
	խուլիգանություն	30	40	80	48	58	67	84	29
	թմրամոլություն	76	56	43	41	66	34	50	46

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Սյունիք	գողություն	154	268	139	177	144	166	222	135
	խուլիգանություն	22	12	15	16	19	34	11	10
	թմրամոլություն	13	14	27	12	21	41	48	16
Վայոց ձոր	գողություն	63	21	27	30	36	45	29	20
	խուլիգանություն	8	11	13	15	8	6	3	8
	թմրամոլություն	11	6	8	15	13	9	11	3
Տավուշ	գողություն	173	130	126	126	102	103	99	68
	խուլիգանություն	17	24	15	27	11	22	18	15
	թմրամոլություն	13	13	12	6	10	9	8	16
ՀՀ ոստիկանության տրանսպորտային վարչություն	գողություն	62	55	71	57	59	67	44	34
	խուլիգանություն	5	3	6	5	8	7	10	8
	թմրամոլություն	11	7	13	5	5	4	16	5
«Զվարթնոց» օդանավակայան	գողություն	6	9	-	-	-	3	3	-
	խուլիգանություն	9	5	-	-	-	3	2	-
	թմրամոլություն	6	2	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ	գողություն	2945	3085	2921	3056	3663	3466	3476	2829
	խուլիգանություն	407	436	462	509	462	463	455	359
	թմրամոլություն	494	577	641	480	483	411	420	346

Թմրանյութերի հետ կապված հանցագործությունների քանակը, 1995-2003թթ.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Թմրանյութերի հետ կապված հանցագործությունների քանակը, միավոր	624	494	577	641	480	483	411	420	346
Առգրավված թմրանյութերի քանակը, կգ	...	...	...	...	49.2	58.9	18.7	76.8	7.1

ՀՀ-ում հանցագործություն կատարած անձանց թվաքանակն ըստ տարիքային խմբերի, 1996-2003թթ.

(մարդ)

		Հայտնաբերված հանցագործների թվաքանակը		նրանցից՝ ըստ տարիքային խմբերի					Հանցագործների ընդհանուր թվաքանակից նախկինում դատված	
		ընդամենը	նրանցից կանայք	14-15	16-17	18-24	25-29	30 և բարձր	ընդամենը	նրանցից անչափահաս
Ընդամենը	1996	8341	646	146	370	1842	1345	4638	851	22
	1997	9852	687	174	501	1974	1677	5526	1042	38
	1998	8533	723	121	358	1548	1465	5041	1105	36
	1999	7844	643	107	365	1402	1434	4536	1536	47
	2000	8098	667	108	306	1360	1523	4801	1505	44
	2001	8280	684	125	413	1443	1445	4854	1418	35
	2002	7528	697	79	330	1448	1226	4445	1425	44
	2003	6647	512	80	281	1558	1070	3658	1185	44
նրանցից՝ քրեական հետախուզության գծով	1996	4742	386	138	314	804	836	2650	687	21
	1997	5475	384	160	430	892	913	3080	864	37
	1998	4932	376	109	306	836	833	2848	916	32
	1999	4730	377	96	317	844	814	2659	1237	43
	2000	4810	347	95	257	808	862	2788	1244	42
	2001	4932	371	114	363	883	778	2794	1186	34
	2002	4396	378	67	287	817	701	2524	1171	42
2003	3676	284	74	242	660	553	2147	999	41	

Հարկային իրավախախտումների ցուցանիշները, 1997-2003թթ.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Մուտքագրված նյութերի քանակը, միավոր	183	107	161	162	169	344	401
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, մարդ	183	107	157	160	184	350	419
Հետաքննությանը վերականգնված գումարը, մլն. դրամ	16.3	39.8	700.4	36.7	76.1	74.3	168.4

Մաքսային իրավախախտումների ցուցանիշները, 1997-2003թթ.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Մուտքագրված նյութերի քանակը, միավոր	62	55	21	28	32	44	38
Գործերով առնչվող անձանց թվաքանակը, մարդ	66	55	22	29	32	44	42

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների հայտնաբերման նպատակով ստուգված օբյեկտների քանակական բաշխվածությունը ըստ մարզերի, 2000-2003թթ.

(միավոր)

	2000	2001	2002	2003
ք.երևան	535	643	536	444
Արագածոտն	61	32	46	65
Արարատ	326	269	268	193
Արմավիր	149	146	90	109
Գեղարքունիք	82	58	92	66
Լոռի	138	90	90	70
Կոտայք	117	114	93	93
Շիրակ	196	193	178	145
Սյունիք	38	64	60	47
Վայոց ձոր	48	44	31	41
Տավուշ	131	39	79	84
Ընդամենը ՀՀ	1821	1692	1563	1357

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների քանակական բաշխվածությունը ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2000-2003թթ.

(միավոր)

		խախտումների քանակը				խախտումների քանակը, 100000 բնակչի հաշվով			
		2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
Ընդերքի	հայտնաբերվել են	-	203	100	84	-	5.3	3.1	2.6
	վերացվել են	-	33	15	30	-	0.9	0.5	0.9
Զրային պաշարների	հայտնաբերվել են	350	443	362	107	9.2	11.7	11.3	3.3
	վերացվել են	62	135	111	49	1.6	3.6	3.5	1.5
Օդային ավազանի	հայտնաբերվել են	284	318	351	188	7.5	8.4	11.0	5.8
	վերացվել են	66	53	61	41	1.7	1.4	1.9	1.3
Հողային պաշարների	հայտնաբերվել են	136	109	140	57	3.6	2.9	4.4	1.8
	վերացվել են	12	45	98	48	0.3	1.2	3.1	1.5
Բուսական աշխարհի	հայտնաբերվել են	423	202	126	375	11.1	5.3	3.9	11.7
	վերացվել են	221	150	106	359	5.8	3.9	3.3	11.2
Կենդանական աշխարհի	հայտնաբերվել են	76	112	69	51	2.0	2.9	2.2	1.6
	վերացվել են	19	47	15	37	0.5	1.2	0.5	1.1
Ընդամենը	հայտնաբերվել են	1269	1387	1148	862	33.4	36.5	35.7	26.8
	վերացվել են	380	463	406	564	10.0	12.2	12.6	17.6

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների քանակական բաշխվածությունը ըստ մարզերի, 2000-2003թթ.

(միավոր)

		խախտումների քանակը				խախտումների քանակը, 100000 բնակչի հաշվով			
		2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
ք.երևան	հայտնաբերվել են	183	236	233	109	14.7	18.9	21.1	9.9
	վերացվել են	35	50	2	-	2.8	4.0	0.2	-
Արագածոտն	հայտնաբերվել են	61	77	40	50	36.4	45.8	28.9	36.1
	վերացվել են	15	34	20	40	8.9	20.2	14.4	28.8
Արարատ	հայտնաբերվել են	131	263	226	44	42.1	84.5	83.1	16.2
	վերացվել են	11	2	3	14	3.5	0.6	1.1	5.1
Արմավիր	հայտնաբերվել են	166	170	73	24	51.5	52.6	26.4	8.7
	վերացվել են	43	45	3	13	13.3	13.9	1.1	4.7
Գեղարքունիք	հայտնաբերվել են	118	48	52	42	42.3	17.2	21.9	17.6
	վերացվել են	-	28	42	34	-	10.1	17.6	14.3
Լոռի	հայտնաբերվել են	141	115	73	89	35.8	29.3	25.6	31.2
	վերացվել են	78	76	27	59	19.8	19.3	9.5	20.7

		Խախտումների քանակը				Խախտումների քանակը, 100000 բնակչի հաշվով			
		2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
Կոտայք	հայտնաբերվել են	144	130	90	112	43.7	39.5	33.0	41.1
	վերացվել են	50	31	32	85	15.2	9.4	11.7	31.2
Շիրակ	հայտնաբերվել են	109	119	125	52	30.1	32.9	44.2	18.4
	վերացվել են	62	70	104	38	17.1	19.3	36.8	13.5
Սյունիք	հայտնաբերվել են	48	56	53	61	29.3	34.1	34.7	39.9
	վերացվել են	20	24	48	25	12.2	14.6	31.4	16.3
Վայոց ձոր	հայտնաբերվել են	47	49	47	54	67.8	70.6	84.0	96.6
	վերացվել են	-	6	-	41	-	8.6	-	73.5
Տավուշ	հայտնաբերվել են	121	124	136	225	77.2	79.2	101.3	167.5
	վերացվել են	66	97	125	215	42.1	61.9	93.1	160.1
Ընդամենը	հայտնաբերվել են	1269	1387	1148	862	33.4	36.5	35.7	26.8
	վերացվել են	380	463	406	564	10.0	12.2	12.6	17.6

Վարչական տույժերի բաշխվածությունը ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2000-2003թթ.

(հազ. դրամ)

	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը							
	ընդամենը				վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
Ընդերքի	-	15.0	-	4970.0	-	1.0	-	118.3
Զրային պաշարների	474.0	646.9	592.3	6162.0	1.8	1.8	2.1	110.0
Օդային ավազանի	375.3	363.2	318	14768.0	1.5	1.2	1.0	85.4
Հողային պաշարների	543.4	114.7	215	1715.0	7.6	1.3	1.8	90.3
Բուսական աշխարհի	3703.9	301.0	443.3	4581.8	14.7	1.7	6.1	40.2
Կենդանական աշխարհի	294.3	650.7	193.9	758.6	5.0	5.9	2.6	26.1
Ընդամենը	5390.9	2091.5	1762.5	32955.4	6.1	2.0	2.0	76.1

Վարչական տույժերի բաշխվածությունը ըստ մարզերի, 2000-2003թթ.

(հազ. դրամ)

	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը							
	ընդամենը				վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
ք.երևան	125.0	292.1	240.5	8850.5	1.3	1.5	1.1	85.9
Արագածոտն	112.6	40.5	72.5	2332.0	2.9	0.9	2.1	101.4
Արարատ	163.8	282.1	233.1	3636.6	1.8	1.4	1.4	82.6
Արմավիր	680.0	156.5	119.5	2759.8	6.1	1.5	4.4	115.0
Գեղարքունիք	1887.8	59.5	79.6	1940.0	16.4	1.4	1.9	138.6
Լոռի	360.0	184.7	28.1	1802.5	3.1	2.7	0.9	45.1
Կոտայք	776.8	144.9	78.5	3800.0	6.1	1.3	1.0	102.7
Շիրակ	98.5	126.0	177.5	2091.0	1.5	1.4	1.4	99.6
Սյունիք	168.5	478.1	272.3	1394.5	8.4	17.1	10.5	43.6
Վայոց ձոր	264.8	219.2	367.4	1271.0	4.2	3.2	7.8	39.7
Տավուշ	753.1	107.9	93.5	3077.5	14.8	1.0	1.4	48.8
Ընդամենը ՀՀ	5390.9	2091.5	1762.5	32955.4	6.1	2.0	2.0	76.1

Վնասի հատուցման գումարի բաշխվածությունը ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2000-2003թթ.

(հազ. դրամ)

	Վնասի հատուցման գումարն ըստ արձանագրությունների							
	ընդամենը				մեկ արձանագրության հաշվով			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
Ընդերքի	-	-	-	1315.6	-	-	-	101.2
Զրային պաշարների	1730220.1	148030.5	1118.7	4990.3	38449.3	2691.5	20.0	199.6
Օդային ավազանի	20266.7	10409.0	9898.9	786.2	1447.6	226.3	170.7	39.3
Հողային պաշարների	2284.4	745.24	1549.7	854.0	456.9	57.3	26.3	32.8
Բուսական աշխարհի	14446.8	21846.3	20888.5	14219.2	125.6	116.8	208.9	46.5
Կենդանական աշխարհի	54.6	523.0	205.8	471.5	18.2	9.9	5.6	14.3
Ընդամենը	1767272.6	181554.0	33661.6	22636.8	9710.3	512.9	108.6	53.5

Վնասի հատուցման գումարի բաշխվածությունն ըստ մարզերի, 2000-2003թթ.

(հազ. դրամ)

	Վնասի հատուցման գումարն ըստ արձանագրությունների							
	ընդամենը				մեկ արձանագրության հաշվով			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
ք.երևան	1158016.4	6569.4	7502.7	-	52637.1	226.5	750.3	-
Արագածոտն	1908.7	2938.0	35.1	3022.2	318.1	183.6	7.0	137.4
Արարատ	259.6	1082.2	1018.7	-	259.6	38.7	26.1	-
Արմավիր	76613.7	461.6	36.5	-	5472.4	28.9	18.3	-
Գեղարքունիք	1245.0	3264.6	710.8	2154.3	207.5	544.1	33.8	74.3
Լոռի	7415.8	7539.8	2560.4	5583.8	674.2	221.8	82.6	111.7
Կոտայք	1466.3	2636.0	2453.0	2116.6	162.9	131.8	408.8	31.1
Շիրակ	2545.0	2405.9	978.0	548.4	636.2	72.9	22.7	14.1
Սյունիք	515885.1	150315.2	8670.0	1438.0	23449.3	6832.5	1445.0	44.0
Վայոց ձոր	189.3	75.0	376.7	2221.0	94.6	3.1	15.7	41.1
Տավուշ	1727.7	4266.3	9319.7	5552.5	20.3	33.9	75.8	35.1
Ընդամենը ԶԶ	1767272.6	181554.0	33661.6	22636.8	9710.3	512.9	108.6	53.5

Վարչական տույժի ենթարկվածների և վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակական բաշխվածությունն ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2000-2003թթ.

	Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակը, մարդ				Վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակը, միավոր			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
Ընդերքի	-	15	-	42	-	-	-	13
Զրային պաշարների	259	361	288	56	45	55	56	25
Օդային ավազանի	250	295	306	173	14	46	58	20
Հողային պաշարների	71	90	119	19	5	13	59	26
Բուսական աշխարհի	251	179	73	114	115	187	100	306
Կենդանական աշխարհի	59	111	75	29	3	53	37	33
Ընդամենը	890	1051	861	433	182	354	310	423

Վարչական տույժի ենթարկվածների և վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակական բաշխվածությունն ըստ մարզերի, 2000-2003թթ.

	Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակը, մարդ				Վնասի հատուցման արձանագրությունների քանակը, միավոր			
	2000	2001	2002	2003	2000	2001	2002	2003
ք.երևան	96	191	210	103	22	29	10	-
Արագածոտն	39	46	35	23	6	16	5	22
Արարատ	89	199	172	44	1	28	39	-
Արմավիր	111	104	27	24	14	16	2	-
Գեղարքունիք	115	43	43	14	6	6	21	29
Լոռի	115	68	30	40	11	34	31	50
Կոտայք	127	108	77	37	9	20	6	68
Շիրակ	64	93	125	21	4	33	43	39
Սյունիք	20	28	26	32	22	22	6	3
Վայոց ձոր	63	68	47	32	2	24	24	54
Տավուշ	51	103	69	63	85	126	123	158
Ընդամենը ԶԶ	890	1051	861	433	182	354	310	423

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումները, 1998-2003թթ.

		1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ստուգված օբյեկտների քանակը, միավոր		1541	2214	1821	1692	1563	1357
Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների քանակը, միավոր	հայտնաբերվել են	1945	1920	1269	1387	1148	862
	վերացվել են	938	572	380	463	406	564
Վարչական տույժերն ըստ բնապահպանության օրենսդրության խախտումների	մարդ	503	714	890	1051	861	433
	զումարը, հազ. դրամ	2515.1	4734.5	5390.9	2091.5	1762.5	32955.4
Կազմվել են վնասի հատուցման արձանագրություններ	քանակը, միավոր	48	167	182	354	310	423
	զումարը, մլն. դրամ	5125.4	231.6	1767.3	181.5	33.7	22.6
Դատաբնօժանման մարմիններին հանձնված նյութերի քանակը, միավոր		33	45	94	166	59	96
Կազմակերպության գործունեության դադարեցում, միավոր		16	28	-	113	28	30
Առգրավվել է	ձկնագողության պարագաներ, միավոր	53	215	86	102	22	16
	որսագողության պարագաներ, միավոր	3	8	10	30	10	7
	ձուկ, հատ	8313	38077	23465	47276	6017	1186 կգ
	փայտանյութ, խոր.մ	393.2	956.0	3235.0	535.0	173.5	42.5